

SZEGEDI NAPLÓ

POLITIKAI, KÖZGAZDASÁGI ÉS IRODALMI NAPILAP.

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Egész évre 14 frt — kr. Negyedévre 3 frt 50 kr.
Félévre 7 frt — kr. Egy hóra 1 frt 20 kr.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:

Iskola-utca, Pfann-féle ház, 21. sz.
Bérmentetlen levelek csak ismert kéztől fogadtnak el.

HIRDETÉSEKET

és nyilttér! közleményeket a kiadóhivatal
mérsékelt árjegyzék szerint számít.

Bevezetés.

Szeged, szept. 27.

Jelentékeny események előzték meg a tegnap megkezdett országgyűlési ülészakot. A nagy kérdések hatalmas erővel támadják a Szapáry miniszter kormányképességét és a kitérés taktikája, ennek a kormányynak egyetlen forgatható fegyvere, immár nem használhat.

Maga az a párt, mely a kormányelnök mögött tétlenül türi a romlás munkáját, tisztában van vezére tehetetlenségével és az első alkalom talán már legközelebb meghozza a bukásnak sokáig már nem késő tényét. A bukás meg van érdemelve. Méltó befejezése lesz az egy semmit sem érő, üres szócsépléssel eltöltött időszaknak, méltó következménye, megtorlása az erőszakoskodó, erkölcstelen uralomnak, mely fölött tegnap ismét súlyos ítéletet tartott Jászberényben Apponyi Albert gróf, a nemzeti párt vezére, mint egy bevezetésül az új ülészakra.

Apponyi Albert gróf még nem ül a miniszteri bársonyszékben s ha ott fog ülni, akkor sem lesznek kielégítve azok a törekvések, melyek az önálló Magyarországért küzdő függetlenségi és 48-as párt célját, programját és hitvallását képezik, de azért sem ennek a pártnak, sem senkinek nem lehet elvitatnia Apponyi gróf kiváló ké-

pességét, nagy tudományát, széles látókörét és azt, hogy bőven meg van áldva azokkal a képességekkel, melyeket a haza üdvére érvényesíteni módjában áll addig is, míg magának a rendszernek bukására kerül a sor, ami annál közelebb esik, ha be fog bizonyosodni, hogy a közösgy még Apponyit is kérlelhetetlenül elkoptatja.

A jászberényi nyilatkozatokban a kormányra törekvő politikus programja jelentkezik és a fölvetett nagy kérdésekkel való birkózás előnyére látszik hajolni, ha kijelentésének megvalósítására az egyéniségében rejlő erőn túl használni fogja azokat a tanulságokat, melyeknek fejtegetésében utolsó beszéde is kivált.

Az egyházi béke ügyéről, a nemzetiségi kérdéstről és a közigazgatási reformról szólott Apponyi a választói előtt és habár egy kicsit az „általánosság” körében maradt is, szabadelvű nyilatkozatai kötelezik minden időre, mert nem most először ismétli azokat.

„Mert vagy törvénytelen az a rendelet s akkor porig van alázva a törvényhozás, mely egy törvénytelen rendelet főnnállását két évig eltúrte; vagy törvényes a rendelet és akkor porig van alázva azon törvényes kormányzati tekintély, melynek rendelkezésével szemben nemcsak azok tagadják meg az engedelmességet, kikre a rendelet vonatkozik, hanem a végrehajtó hatalom alantas közegei most

már mint a legutóbbi eseményekből láttuk — a rendeletet — ítéletek hozatalában egyenesen kifigurázzák.”

Ezt mondja az elkeresztelési ügyről Apponyi Albert gróf, a róm. kath. anyaszentegyháznak kifogástalan hive. És ezzel szemben csak egyetlen mód van, mely alkalmas a kedélyek megnyugtására, a lelkiismeret szavának elhallgattatására s Apponyi Albert gróf ezen mód hívének hirdeti magát.

„A vallási békének helyreállítására a kulcsot azon elvek követésében találom, melyeket a képviselőházban már két ízben kifejtettem: a vallásszabadságnak nemcsak kimondásában, hanem az egész vonalon való érvényesítésében és különösen a házassági jognak erőteljes állami rendezésében.”

A nemzetiségi kérdés megoldásához Turinból jött a gondolat. Magáévá tette ez eszméket mindenki. Az arany igazság és mély bölcsesség erejével szállta meg a gondolkozók lelkét s Apponyi Albert gróf is ezen gondolat hatása alatt nyilatkozik Jászberényben: „A történelemnek egy régi tapasztalása, egy régi tanúsága az, hogy minél gyengébbnek és erőtlenebbnek bizonyult a nemzet és annak képviselőlete, azokkal a törekvésekkel, azzal az aknamunkával szemben, amely a nemzeti önállóságunknak megszilárdítására, Magyarország államiségének biztosítékai ellen irányult, — minél erőtlenebb volt a magyar

A „SZEGEDI NAPLÓ” TÁRCZÁJA.

Házi kenyér.

Vámos Oszkár, üres óráiban egy nagy részvénytársulat magasabb rangú hivatalnok, mégegyszer elolvasta a levelet, mely menyasszonya érkezését holnapra jelezte — és végig hanyatlott a tejfehér lámpafényvel beragyogott divánon.

Nem tagadhatta, hogy az a szelid, de mégis hatalmas érzés, ami kéjesebb kényelmetességgel ringatta a puha, rózsás bársonyos divánnál, egész teljességében maga a múlt.

Előkelő otthon vette körül. Nyugodalmas meleg színek uralkodtak a szobában. Asztalkáján ragyogó csészében párolgott a dühösen megrumosott tea; ujjai könnyedén verték le a finom cabanos hamvát; de a tea és a szivarfüst kétségtelen modern és férfias aromája helyett afele romantikus és gyermekes illat csapongta körül, mely, nem tagadhatta, hogy hajnalfriss szépséggel nyiló rózsakelyhekből árad felé.

Egy nagy, nagy kertből . . .

Egy hatalmas kertből, amibe három évszak van zsufolva: a tavasz, a nyár és az ősz. A fakadó rügyekkel és bimbókkal kecségtető tavasz, a teljes, sugárontó pompában viruló nyár és a gyümölcsös, zamatos ősz.

És három évszak járt a kertben: esős-

tözödő fejjel az apa, élete delén a jó, derék mama és koratavaszi, halvány mosolyával a lány.

Szegény, fázlódo, satuya kis tavasz! . . . Olyan, mint mikor márczius virágtermő ereje télénken bujik elő a hó alól, egy pár kivilánó hóvirágban; mint mikor márcziust félénken üdvözli egy pár csicsérgő, madárdalozó ág: de hóvirágra és madárdalra rátör a kegyetlen, hideg szél — még itt bolyongó emléke az eltávozott télnek — és nem engedni diadalmaskodni, sütni és dalolni a tavaszt.

Vézna kicsi leány, akit a nagyvárosból oda hoztak az irtatlan paradicsomkert kellő közepébe, hadd teljen el a természet körül tobzódó egészségével ő is.

Ennek a kertnek az élete is csak úgy tolongott, mint valami nagy város. Ép így iparkodott itt is minden ág érvényesülni, mint a városban az emberek. Egymáson keresztül-kasul törekedtek a szabad ég felé; egymást leszorítva, zsarnokoskodva törtek uralomra, egymástól fogták el a napugarat, az életet. A hitvány futóka az erős fák protektióját vette igénybe, úgy kuszott a derekán fölfelé. Ahogy látta az ember ezt a buján megszufolt kertet: szinte hallani vélte a fák, az ágak, a galyak, a levelek nyüzsgő, zajos örök harcát, amint mindnyájan élni, sütkérezni vágyva törekedtek egymáson keresztül-kasul; elnyomva a gyengébbet, csenevészítő homályba szorítva a törpébbeket . . . A kert örökké küzdött a

ráömlő, forró napoczeában, mely életét még bujábbá, harcát még erőszakosabbá tette.

A kicsi lány ott bujkált ebben a némán is zajos, mozdulatlanságában is eleven, élő sűrűségben. Epret szedet volna, ha hogy fáradtan nem dől hamarosan egy-egy vén tölgy moha párnájára.

Rajongva, félve, nehogy még gondolatlan, nehogy még egy lehelettel is megbántsa, környezte őt a fiu.

Beszélt neki szépen. A szerelem szelid, de mégis hatalmas erejével.

— Meggyógyít ez a kert. Meggyógyít az édes jó természet. És meggyógyít az én és te szerelmed. Körülöttem csupa élet. És ha szeretsz: benned is csupa élet. A boldog szerelem maga az egészség. A boldog szerelem táplálja a testet lelkét . . . A boldog szerelem parancsol a testnek: én élni, élvezni akarok, neked ebben segítségemre kell lenned. És a mi szerelmünk boldog lesz. Látod, a futóka is szerelmes a napba: a szerelem erőt ad neki, hogy fölkusson a fa derekán és így kérjen odafönn tőle egy csókot. . .

A futóka csókot kért a naptól, — de a bolondos, rajongó fiu nem mert az ő szerelmestől.

Játszott Irénnel, a napbarnította, sportedzette izmos fiatal ember, mint valami kicsi lánynyal, mindenféle játékot ott, abban a három évszak örömeivel teljes park-

nemzet és minél erőtlenebb volt a magyar nemzet képviselőre kifelé hivatott kormány, ezeknek az erőknek leküzdésében, annál erősebbé váltak, annál vakmerőbben nyilatkoztak a szét-huzó nemzetiségi izgatások.

Az erőtlenség, gyengeség és ingadozás talán soha szembeötlőbb nem volt, mint a mostani kormányzat idejében, melylyel szemben a nemzetiségi izgalom ugyszólván természetes következetességben fejlődtek a ma létező éles helyzetig. Erélynek kell abban a kormányelnökben lenni, ki a nemzetiségi izgalom megfékezésére mer vállalkozni.

A reform-törekvések végre azok, melyeknek helyes utra való terelése volna a kormány fontos feladata. — Ezekről Apponyi gróf így nyilatkozik:

„A közigazgatási reformot a maga egészében csak az alatt a föltétel alatt támogathatnók, még ha az magában véve helyes volna is, ha azt megelőzi a nemzeti szabadságnak, az alkotmányos biztositékoknak s a képviselőválasztások szabadságának, tisztaságának minden lehető emberi biztositékkal való ellátása. Mert előbb biztositani kell azt, hogy a kormány hatalma csak a nemzetnek reá bizott hatalma lehessen és csak akkor lehet a kormányhatalom öregbítésére gondolni.“

Ebben a három égető és nagy kérdésben Apponyi gróf nyilatkozatai igen sokban találkoznak a nemzet óhajával. A kormányra törekvő politikusként nem lehet teljesen szakítani politikai multjával, az az út, mely a bársonyszékig vezet, sok mindent eltűrt ugyan a multban, de arról, aki a politikai elerkölcstelenedés ellen olyan nyílt küzdelmet folytatott, nem szabad föltételezni, hogy az általa fölkavart posványba sülyedni ő maga kívánkozzék és míg az igaz elveket

ban; sőt a bátorságban egyszer annyira mentek, hogy férj és feleséget játszottak.

Eljátszották a jövőt.

Mindketten koszorusan mentek a templomba, a nagy tömjénes kertbe. A völegény koszoruját a piczi lány, a menyasszonyt a fiu fonta. Mentek, mentek szép csendesesen, kéz-kézben, szóvalan egymás mellett, míg elérték az oltárt, a mohos fapadot. Vén faterpéye terjesztette ki föléjük a karjait, mintha megáldaná őket. Az volt a pap. A századok óta boldogan zöldelő, a természet törvényeit suttogó élő fa... Különben egymásra se mertek nézni.

De kézzorításuk több üdvöt adott nekik, mint másoknak a nászéjszaka, a hitvesi szerelem csókja és ölelése...

Azóta évek suhantak el.

És Oszkár érezte, hogy ez az érzés, ami szívében fölbugygyan, midőn arra a lányra gondol, maga a föltámadó mult.

Akkor eljárították a jövőt, most hát eljárították a multat...

Másnap reggel Oszkár menyasszonya elé robogott a vasúthoz. Míg kiért, több apró kellemetlenség érte. Kocsisa elkésett, azt összessidta, szivartárczáját pedig a sietésben otthon felejtette, hát nem tudott rágyújtani az uton.

Ebbeli bosszuságai kösben mégis időt szakíthatott magának, hogy nyugodt megálapodással gondoljon rá, hogy hát elfogja venni azt a lányt, akivel abban a szép kertben átpajkoskodott egy nyarat.

Kocsija zörgése tulhangozta a város

hirdetve halad az igaz uton, ha más táborban küzd is hazája javáért, el kell ismerni azt a hivatottságot, mely Apponyi Albert grótot a közel jövő emberévé tette.

Ami azután következik, az más kérdés. Ebben azt a törekvést fogja követni a nemzet nemsokára egységesen, hogy Magyarország független, önálló állam legyen.

Belső titkos tanácsos. Ő Felsége G a j z á g ó Salamonnak, az állami számvevőszék elnökének, állásától való fölmentése alkalmából, sok évi fáradhatatlan buzgalommal kifejtett hasznos tevékenysége elismerésül a titkos tanácsosi méltóságot és az I. osztályu vaskorona-rendet adományozta.

Magyar nemesség. Ő Felsége J ó z s a János nyugalmazott czimzetes őrnagynak, valamint — Józsa Miklós nevű fia kivételével — törvényes udódainak, a magyar nemességet „barancsi“ előnévvel adományozta.

Uj főrendiházi tagok. A főrendiház f. évi szept. 26-án tartott ülésében a következő uj főrendiek nevét iktatta be: J ó z s e f Ágost cs. és kir. főherceg, gr. Draskovits Tivadar és Kussevich Svetožár és Josipovich István horvát szlapon dalmát főrendi képviselő, C z o r d a Bódog budapesti kir. itélőtáblai elnök.

Kossuth Lajos, mint ügyvéd.

— Egy régi levél. —

Rég volt a rövid ideig tartott Kossuth Lajos ügyvédsége. A peres akták helyett a nemzet ügyét intézte a magyar szabadság nagy alakja.

Pécsről írják nekünk, hogy dr. Krasznay Miklós ottani ügyvédnek a birtokában van Kossuthnak egy ügyvédkorából datálódó levele. Ezt mint fiatal ügyvéd Madarász Andrásához, a rég liquidált pécs-eretneki vasgyártó társaság igazgatójához intézte Kossuth az 1845-ik évben. Most találták meg a rég föloszlott társaság levéltárában. Kossuth Lajos ügyvédsége csak kevés ideig

láróját, szemével vélte csak hallani a zajt, amit a poezistipró utczák csapnak... A nappal józansága vette körül. Az emberben két ember él: egy nappali és egy éjszakai. Oszkár most a nappali volt.

Azóta a nyár óta nem is találkoztak. Minek is? Szülőik tudták, hogy ők szereték akkor egymást. Hát „rendbehozták“ a dolgot...

Vajjon változott-e azóta? Akkor olyan volt minden tekintete, mint valami felé rajongó imádság... Ej de az mégis átkozott dolog, hogy ő a szivartárczáját honn feledte és most nem tud rágyújtani!...

Denikve nem érkezett meg a vonat berobogásakor. Már akkor az érkezés zajos zürzavara forgatta föl a pályaház előtti tért, pakkok alatt görnyedező, pakkok nélkül ajánlkozó hordáraival, ujonezuatók kapkodásával, akik mindig azért késnek el, mert mindig örülten sietnek. S denikve, ő elszalasztotta a bizonyára bájos képet, midőn menyasszonya a kupéja ajtaján kilibben — persze, hogy az ő karjai közé.

Menyasszonya egy hintó előtt állott, egész legio hordárt dirigálva nagy perpatvarral, hogy és mikép rendezzék el a különböző skatulyákat. Egyet az utazás tönkre horpasztott. Valami drága kincs lehetett benne, mert menyasszonya szívében ez a keserűség elnyomta az örömet, hogy völegényével találkozók.

Oszkár meglepetve tekintett rá. Hol az egykori, beteges kis tavasz? Ime, kövéres arezán rustikus barnapirossággal, gömbölyü,

tartott s ma, midőn pár nap előtt ünneplük meg hazánk nagy fiának 90 éves születésnapját, nagy érdeklődést kelt ez a levél. A levélnek (mi németből fordítottuk magyarra vissza) ez a tartalma:

Pest, 1845. április hó 27.

Tisztelt Uram!

Becsés megbízása következtében megtettem a szükséges lépéseket a mi antwerpeni derék képviselőnkél, Breusl A. urnál, hogy a pécsi vasgyárvállalat részére vas munkásokat és mérnököket akviráljon. Az a két egyén, akikről önnel Pécssett személyesen volt szerencsém beszélni, már utban voltak, amidőn ugyanilyen ajánlatot kaptak másfelül, amelynek a magyarországi bizonytalan jövő mellett előnyt adtak. Ezzel szemben Breusl ur több figyelemreméltó ajánlatot kapott, amelyeknek a másolatát ide mellékelem. Mihelyt megkapom őket, el fogom küldeni. Ha egyik vagy másik ajánlat akezeptábilis, tessék egyenesen a czimzethez fordulni Belgiumban vagy pedig reám bizni ezt az ügyet. Ez esetben kérem azonban az eredeti levelek másolatit visszaküldeni.

A reám bizott aláírási ivvel először is a regenerál társaság igazgatótanácsához koptogtatok be, s azután tekintélyes ismeret-ségi körömben a lehető szorgalommal propagandát csinállok az önök vállalatának. De erre a czélra szükséges, hogy bevárjam május 8-át, amely napon megválasztják a gyár igazgatótanácsát. Mert igazgató nélkül nem tehet a gyár semmit sem. Ha — mint remélem és várom, Pejacevich Sándor gróf, tisztelt barátom választatik meg, s ő a választást elfogadja, nem kétkedem a kedvező eredményben.

Magamat egyébként az ön különös jóakarataiba ajánlva, maradok tisztelettel alázatos szolgálja

Kossuth Lajos.

Mint e sorokból látszik, nagy hazánkfát már 1845-ben erősen érdekelte Magyarország ipara.

szinte vaskos, halcsontba nem is igen préselt idomaival a kezdődő nyár.

A nyár, melynek egész magaviselete, minden szava teljes, nyugodt öntudatával látszik birni annak, hogy ő belépett a gyümölcsözés korába és hivatásához képest abban is akar élni...

Egymás mellett ültek a kocsiban és beszéltek jövendő életükről. Oszkárnak jó jövédeme van. Évi 3000 frt. Ahoz járul a lány hozományának kamata évi 1000 frt. Boldogságuk biztositva. Kényelmes otthont rendeznek be, búbájós fészket... A leánynak van egy ismerős butorkereskedője, az gyári áron ad majd mindent...

És Oszkár úgy érezte, hogy az érzés, ami most eltölti, a jelen...

Nem a mult, melynek fülében csengett a szava, a pintyőke verésen át: a szerelem az, ami tetet-leket táplál...

A lány nagyon: kényelmes, nyájas otthont fog teremteni számára. Ez táplál. A lány lelke józan, okos, tud a vagyonnal bánni és azt gyarapítani. Ez táplál. S a lány teste, kívánatos, csinos fiatalsága otthon marasztaló, otthonát megkedveltető. Ez táplál. A lány szerelme nyugodt, izgalommentes, kényelmes boldogság lesz. Ez táplál.

És szépen elhatározta, hogy fölszeli a boldogság tisztá, egészséges, barna házi kenyérét, mely nélkülöz ugyan minden különösebb, izgatóbb zamatot és delikatest, — de táplál.

Az embernek kenyérből kell élnie.

Sas Ede.

Ujdonságok.

— szept. 27.

Tájékoztató.

Október 2. és 3. Tanítók közgyűlése a Tisza-szálló disztermében.

Október 11. A Dugonics-társaság alakuló és tisztválasztó közgyűlése a széképületben.

— **A tanyák népe Kossuthoz.** A szegedi Kossuth-ünnepek erről a szép részéről csak most kerül be a hír a homok-birodalomból. A tanyák népe is megünnepelte a nemzeti napot, amikor Kossuth 90 éves lett. A felsőtanyai gazdakör Kossuth-lakomát rendezett, melyen sok száz tanyai polgár vett részt. A tanyai nép ünnepe alkalmából üdvözlő sürgönyt is küldött Turinba. A szegedi tanyák népének szeretetét és ragaszkodását adta hírül a sürgöny a legnagyobb hazafinak, akinek azt kívánják ök is, mit minden magyar ember, hogy érje meg a magyar nemzetnek azt a szabadságát, melynek ő apostola volt.

— **Brassai bácsi Szegeden.** Érdekes vendége volt ma Szegednek. Brassai Sámuel, az ősz tudós utazott itt keresztül a megtekintette a várost. Budapesten járt s utazik Kolozsvár felé. — „Sohasem láttam még Szegedet, hát adok neki egy fél napot” — mondá a vasuton s kiszállt, hogy megtekintse az alföldi fővárost. Holnap reggel utazik tovább Vásárhely felé.

11,981 frt 90 krajczár nyereség. Valósággal az: nyereség ez az összeg, mely többletképen az örök áron eladni rendelt városi földek azon területének licitációján befolyt, melynek eladására újabb árverést tűzött ki a tanács. Tudvalevőleg az 1000 holdból, ami eladásra került, mintegy 240 holdat árvereztek el másodsor, mivel az első árverés eredményét László Gyula tanácsnok előterjesztésére nem találta a tanács kielégítőnek. Hogy ezuttal jól fogták föl a dolgot: az eredmény mutatja. Nem kevesebb, mint 11,981 frt 90 krral többet vettek be a 240 holdért, mint amennyit az első árverés alkalmával a földért adtak a gazdák. Az árverés részletes eredménye, összehasonlítva az első árverés számaival, a következő: **Alsótanyán** eladásra került 159 hold. Az első árverésen adtak ezért 19,015 frt 65 krt. A második árverés eredménye 22,201 frt 89 és fél kr. Itt tehát 3186 frt a többlet. **A felsőtanyán** 55 holdat licitálták el újra. Az első árverés 8795 frt 16 krral szemben befolyt a második árverésen 13,437 frt 86 kr. Itt a nyereség 4642 frt 70 kr. — **A kapitánysági őrház és a hajtó ut melletti** 24 holdért az első árverésen 3711 frt 48 kr, a másodikon 7863 frt 48 krt adtak. A többlet itt 4152 frt 36 kr.

— **Távozó bíró.** Fuchs István, a szegedi járásbíró kiváló képzettségű bírója Budapestre helyeztetvén át, e napokban távozik el Szegedről. Az ügyvédi kar szerdán este a Tisza-szálló kis termében búcsúestélyt rendez a távozó bíró tiszteletére.

— **Kicsi áldozatok.** Még mindig elég nagy a forgalom a kicsi 3-4-5 araszos kórházban. Ámbár jelentékenyebben kevesebb használódik föl, mint a hónap elején. A difteritisz kis betegeinek a száma a legutóbbi héten szept. 18-tól 25-ig 15-tel szaporodott, úgy hogy az összes betegek száma 31 volt. Hál'isten a halálozás nem volt ily nagy mérvű. Négy gyermek halt meg, 6 teljesen fölgyógyult, gyógykezelés alatt maradt 21.

— **A nőegylet óvodája.** A jótékony nőegylet ma délután népes ülést tartott öv Wöber Györgyné elnöklete alatt. Az ülés tárgyát az építendő belvárosi óvoda létesítésének kérdése képezte. A jótékony egylet mai üléséből bocsátotta ki a létesí-

tés költségeire az aláírási íveket. A legelső aláírók **Rózsá Ferencz** apátlélembános és **Kemény Nándorné** voltak. **Rózsá Ferencz** 100, **Keményné** urhölgy pedig 50 forintot irt alá a nemes czélra.

— **Halálozás.** Dr **Löwengard Bertalan** nagyszentmiklósi főorvosnak, a tudomány és a közélet egyik érdemes tényezőjének elhunytáról vesszük a szegedi Fischer családot is mélyen sujtó következő gyászjelentést: Özv. dr. Löwengard Bertalané szül. Fischer Janka úgy a maga, mint kis-korú gyermekei János, Julcsa, Ilona, Rózsika, Gyula és Erzsike, valamint anyósa Löwengard Czilli és anyja özv. Fischer Jánosné, számos rokonai és barátai nevében megtört szívvel jelenti feledhetetlen drága férjének, illetve atyjuk, fia és vejének dr. Löwengard Bertalan, Nagy-Szent-Miklós város főorvosának, a n.-szent-miklósi uradalom és a Berta-kórház igazgató orvosának, Torontálmegeye tisztb. főorvosának stb. f. hó 26 án délután 1/3 órakor élete 47. és boldog házasságának 21. évében agyszélhüds következtében történt gyászos kimúltát. A boldogult hült tetemei f. hó 27-én délután 4 órakor fognak a helybeli izr. sírkertben örök nyugalomra tétetni. Nagy-Szent-Miklós, 1892. szeptember 26. Áldás emlékére.

— **A szegedi kenderfonógyár fölépítése.**

A szegedi kenderfonógyár részvénytársaság legutóbb szeptember 8-án tartott közgyűlésén szótöbbséggel elhatározta, hogy a gyárat újból fölépítteti. E határozat következtében rögtön meg is kezdtek az építkezést, úgy, hogy a gyár öt hónap múlva ismét megkezdheti működését. A gyár, mely az állammal fennálló szerződés értelmében már ezelőtt is elég tág kedvezményekben részesült, most az új fölépítés alkalmából — mint értesülünk — az állam részéről még kiterjedtebb kedvezményeket és támogatást nyer. Így a még az 1884. évben átengedett gépekért járó 6000 frtot most az állam elengedi; az 1886-7. években a volt földmivelési-, közmunka- és kereskedelmi miniszterek által a közgazdasági alaplóból engedélyezett 20,000 frtos kölcsön — a kamatok elengedésével — csak akkor törlesztendő, ha a törzsrészvények 7 százalékon felüli osztalékot kamatoznak, mely esetben a 7 százaléknál nagyobb jövedelem fele fordítandó törlesztésre, ha pedig a vállalat osztaléka az 5 százalékot el nem éri, akkor a hiányzó összeg erejéig az osztalék a 20,000 frtból lenne pótolható; ha a vállalat jövedelme 5 százalékos és 7 százalékos között van, akkor a kölcsön kamatozatlanul tovább is fennmarad. Az állam munkák adásával is támogatná a gyárat, így nevezetesen a pénzügyminiszter megbízná a dohányjövédék részére szükséges idavágó munkák 4/5 részének teljesítésével 1893. év júliusától fogva s más haszontermesztési munkálatokkal. Az állammal kötött újabb szerződésben biztosított kedvezmények az 1893-1899-ig terjedő időszakra terjednek.

— **Difteritisz a vidéken.** A torontáli Liebling községből jelentik, hogy a gyermekek között erősen dul a difteritisz. A betegeknek több mint fele elhal. Eddig 46 beteg gyermek közül 24 halt meg.

— **Borszűrő gép.** Polgár László földbirtokos szatymazi szőlőjében szeptember 29-ikén (csütörtökön) a déli órákban mutatja be Korpás Ferencz nyitott borszűrő gépjét, mely a mustot a seprőtől és a törkölytől különválasztja. A kísérlet megérdemli a bortermelők figyelmét.

— **Miért aludt el?** Feltűnést keltett az a két nőna-eset, amelyek a napokban történtek Magyarországon, az egyik Pozsonyban, a másik Szegeden. A mi betegünk, a Franczi cselédleány, már fölébredt a szegedi köz-kórházban. Nincs már semmi komolyabb baja, evett is, a fejfájás elővette, de azután elmúlt. A lábait mereveknek érzi még időnkint, de a többi tagja már életteljes és haj-

lékony. Arról is panaszkodott ma, hogy a szeme fáj. Ezt azonban nem az elalvás okozta, hanem az, hogy a leánynak kezdődő trachomája van. Csak most, mikor fölébredt, tudták meg a nevét. Eszes Francziskának hívják, zentai illetőségű. Kővér, piros pozsgás, az arcán semmi nyoma sem látszik annak, hogy beteg volt. A betegsége különben nem az, aminek tartották, nem nőna, hanem ijedtségi hypnózis. Az orvosi tudomány jegyez föl eseteket olyan hiszterikus véralkatu egyénekről, akik valami fölött megijedve, napokig tartó mély álomba merültek. Ugyanaz történt Eszes Francziskával is. Egy hét előtt, elalvása napján lent járt a ház pinczéjében, hogy fát vigyen föl a konyhába. A pinczében nagy fekete kutya ugrott föl előtte s ettől nagyon megijedt a leány. Rémülten szaladt föl a lakásba, be a konyhába, ahol hirtelen rosszul érezte magát. Ki akart menni a szabad levegőre, de már nem birt. Összesett a konyhában s ettől fogva egész fölébredéséig semmire sem emlékezik. Így mondta el betegsége keletkezését a leány, aki csak ma tudta meg, hogy hány napig aludt.

— **Elviselhetlen nagy szerencse.** Beszéltek a rendőri folyosón ügyes-bajosok egy szenczációs esetről; egy szatócsról, aki megőrült.

— Szegény ember; osztán mi baja volt? — kérdezte egy hallgató ur.

— Nem volt annak semmi baja, csak a felesége szökött meg.

— Hát az asszony után, hejnye, hejnye... sajnálkoztak ottan, de egy ur a többi közül keservesen kifakadt:

— Az ördögbe, mindig így jár az ember, ha valami nagy szerencse éri. Érzem, hogy én is megbolondulnék.

— **Egy 16 éves leány eltűnése.** Egy hét alatt a második eset, hogy szép fiatal leányok tűnnek el a szülei háztól. A múlt héten az alsóvárosi boszorkánysziget-sor egyik házából vészett el a földmives család szemefénye, a 16 éves leány, ma pedig a szél-utcából jelentettek be hasonló rejtélyes eltűnést. Éppen nem csalódunk, ha azt hisszük, hogy lélekkufrók keze dolgozik megint a városban. A rendőrség is tudja nagyon jól, hogy a balkáni lélek-vásárlóknak régtől fogva jól ismert exportraktára eleven husban Szeged s éppen azért több ügyeletet és gondot kellene fordítania erre a dologra. A most eltűnt fiatal leány neve Pálfi Erzsébet. Szombaton este hat órakor látták utoljára a szülei háznál. Azóta valószínűleg fogva van már valamely szerbiai bünbarlangban. Az eltűnést az atyja jelentette be a rendőrségnél. A leány 16 éves, sugartermetű, fejlett, az arcza hosszú, barnapiros, a haja barna. Eltűnésekor kék karton ruhát s kékfodros piros kötöt viselt.

— **Az ujszegedi ártézi kut elhelyezése.** A városi mérnökség az Ujszegeden furandó ártézi kut elhelyezéséről tett jelentést a tanácsnak. A mérnökség három helyet jelölt ki, kettőt a főfasor mentén, a temesvári körut jobb- és baloldalán s egyet a liget-zukrárszárja előtt. E harmadikat a legjobb ajánlja.

— **Tűz.** Délelőtt tíz óra után tűz ütött ki ma a Kálvária-sétány mellett földhalmozott száraz galyban, amely a város tulajdonát képezte. A toronyőrség jelzésére a városban meglehetősen nagy riadalom keletkezett, a közönség azt hitte, hogy a közelben levő lovassági kaszárnya ég. Mindkét tűzoltóság kivonult, de csak a városiak ma-

radtak ott, akik széthányták és eloltották rövid idő alatt az égő galyboglyát.

— **Árverés a vasuton.** A Szeged-Rókus állomáson ma árvereztek el egy csomó holmit, miket az utasok a vasuti kocsikban feledtek s nem reklamázták. Volt ott bot, esernyő, szivartárca kalapskatulya, parfümös üveg s egyéb apróság. Az árverésen 84 frt 20 kr folyt be a szegedi szegények javára.

— **Elfogott dohánycsempészek.** A dorosmai csendőrség elfogta Lengyel József, Lengyel István és Hangodi József dohánycsempészeket, akiknél félmázsa dohányt talált. Azt mondták, hogy a szegedi földön vették 10 forintért. A csendőrség a csempészeket letartóztatta.

— **Haulik ur Dorosmán.** Haulik Károly Ágoston ur, a klasszika filologia tanára, aki Szegeden olvasatlan számu uri embert becsapott és megpumpolt, míg a rendőrség el nem fogta, tegnap Dorosmán járt. Haulikot a törvényszék elítélte, de az ügye fölebbezés alatt áll s így a tanár ur „szabadon jár-ke”. Miután valamiből csak meg kell élni, Haulik ur Szegedről a működése szinterét áthelyezte Dorosmára. Ott azonban már az első hitelnyitási kísérletek is csütörtököt mondtak. Dorosma nagyra közel van Szegedhez arra, hogy Haulik urat föl ne ismerjék ott, föl is ismerték s a csendőr őrsparancsnok letartóztatta. Átadta a szolgabírónak, amely kényszer-utlevéllel megint átadta a dorosmai rendőrségnek, hogy fedezet alatt kísérjék be Haulik urat szükebb hazájába, egy hosszunevű, de annál ismeretlenebb felsővidéki faluba. A dorosmai rendőrbiztos ezidőszereint beteg s egy Sz. nevű ur volt a helyettese. Sz. átvette Haulikot s itt kezdődik a dolog komikuma. Haulik annyira telebeszélte a h. biztos fejét, hogy az formálisan beleszeretett. Tegnap este a biztos a foglyot elvitte magával a kocsmába s rettenetes korhelykedést csaptak ott ketten, amely később kisebb kaliberű botránnyá fajult. Csoda, hogy Haulik ur föl nem használta a kínálkozó alkalmat s meg nem ugrott. A h. biztost ma fölmentették az állásától, amelyet sok udvariassággal töltött be.

— **Furcsa öngyilkosság.** Rittberger Kocsis Lajos 20 éves legény, a sinai uradalom béresét négy ökrös szekérral fáért küldték az erdőbe. Az ökrök az erdő szélén macskoskodni kezdtek s ez a béres haragját annyira felkeltette, hogy az egyik ökrös szarvára oly nagyot talált ütni, hogy az menten letört. A béres e fölötti kétségbeesésében a legközelebbi fára mászott s az ökröshajtó ostorral fölakasztotta magát.

— **Szökevény huszár.** A budapesti huszárezredtől szökött meg az éjjel egy Komorai nevű közhuszár. Nehéz volt neki a kard, a csizma, de legnehezebb a lópuccolás. Délelőtt ért ide a sürgöny s délre már az alsóvárosi rendőrség elő is kerítette a legényt. Át akarták adni a katonai parancsnokságnak, az azonban azt mondta, hogy szállítsa vissza a rendőrség. Varga őrsparancsnok a délutáni vonattal visszavitte budapestre a szökevényt.

— **A szerkesztőség éjjel.** A hatalmas körutak, melyek körülveszik Budapest balparti részét, kiépültek immár csaknem egészen. A pompás, díszes paloták előtt úgy lüktet, úgy zajong az élet, mintha nem is tegnaptól mára épült új városrész közepette volnánk. Csak az éjjelek nem oly zajosak, fényesek még, mint a belső városrészekben. Az összes körutak éjjeli életének központja most a „Magyar Hirlap” József-köruti palotája (47. sz.), ahol a legnagyobb politikai napilapunk szerkesztősége, kiadóhivatala és nyomdája egyesítve van. A fényesen kivilágított helyiségekben és a helyiségek előtt folytonos a sürgős-forgás. A lapnak

harminczhat belső dolgozótársa van, akik jönnek-mennek. A kiadóhivatal és expedíció legalább hatvan embert foglalkoztat, akiknek egy része éjjeli szolgálatot is teljesít. A nyomdában, a rotációs gépeknél — a mely fölívágvá szórja ki magából a kész lapot — körülbelül ötvenen munkálnak. És e másfélszáz emberen kívül a külső dolgozótársak, a hirt hozók, a táviró-hivatal szolgálói, az express-postások járnak-kelek folytonosan. Óriási gépezet ez, melynek látható része állandó érdekessége a körutnak. Magának a gépezetnek munkája meglátható a „Magyar Hirlap”-on, mely Horváth Gyula főszerkesztő és Fenyő Sándor felelős szerkesztő vezénylete alatt a legjobb magyar írókat és újságírókat gyűjtötte táborába. Nem is csudálatos ilyen módon, hogy ez a legjobb magyar napilap ma. Pompás segédszámokkal dolgozik a „Magyar Hirlap” és csak az a bámulatraméltó, hogyan lehet olyan olcsó előfizetési ára három hónapra: 3 frt 50 kr., egy hónapra 1 frt 20. Érthetetlen, hogyan adhat ezért az összegért oly terjedelmes lapot, miképpen láthatja el még előfizetőinek gyermekeit is olvasni valóval, hetenkint megjelenő képes gyermeklapjával, a „Kis Világ”-gal. Azután a „Magyar Hirlap” karácsonyi ajándékai, melyeket épp úgy, mint tavaly, az idén is ingyért kapnak az októberben belépő előfizetők. Ezek a mellékletek az idén még fényesebbek lesznek mint tavaly, illusztrált albumok úgy a nagyok, mint a kicsinyek számára. Ezenkívül még valami más meglepetés is készül a „Magyar Hirlap” olvasói számára. Erről azonban egyelőre nem lehet szólni. Pedig már javában készül. Mi lesz, meg fogják tudni röviden mindazok, akiket érdekel.

Falusi gyilkosok.

— A bottinyesti rémtett. —

A szeged-kerületi csendőrparancsnokság egyik őrséről rettenetes kegyetlenséggel elkövetett gyilkosság tettesének az elfogatását jelentették be a központba.

Egy szolgaleányt ölt meg a krassószőrénymegyei Bottinyest községben két gazdaember.

Alsó-Szurdukon, Bottinyest közelében lakott Popovics János szolgaleány, aki a keresményéből tartotta el öreg édesanyját. Popovics tavaly jött el a bottinyesti Zsurzs testvérek szolgálatából, akiknél három esztendőt töltött. Mikor kilépett, 55 forinttal adósa maradt neki a gazda. Fizetni nem tudott s egy kötelezvényt adott át a szolgaleánynek a pénzről, amely a folyó év június havában lejárt.

Popovics tegnapelőtt azt mondta az anyjának, elmegy Bottinyestre s behajtja a pénzét. El is ment, de nem tért vissza. A Zsurzsok agyonverték.

Otthon találta mindkét testvért, Miklóst és Jánost, kérte a pénzét. A Zsurzsok agyában pedig megfogamzott az a terv, hogy agyonverik a legényt s elrabolják tőle a kötvényt. Becsálták a szobába, ott reárohantak s leteperték a földre.

Zsurzs Miklós egy kocsiába való vastengelyt, János nagy botot hozott elő s ezzel verni kezdték Popovicsot. A legény kiabált, a hogy a torkán kifért s kegyelemért esdett. A gyilkosok azonban nem könyörültek rajta. Összetörték teljesen a szerencsétlent. Mint a vizsgálat kiderítette, a vastengely kétszer furta át az áldozat máját, kétszer a lépét s kétszer törte be a koponyát. Ebbe belehalt Popovics.

A két Zsurzsnak első dolga volt, hogy pálinkát koztak s tort ültek a véres halott fölött. Ezután elhatározták, hogy János kimegy a földjükre s csak este tér vissza, hogy elhárítsa magáról a gyilkosság gyanuját. Zsurzs Miklós pedig

bement a községházához s bejelentette Popovics János halálát. Azt mondta, együtt találta volt szolgáját a feleségével a padlásán. Feldühödve üldözni kezdte. Az előle menekülő legény, ahogy futott, a padlályukon át fejtetőre esett a konyhába s ott szörnyet halt.

A csendőrség azonban nem hitte el a mesét s letartóztatva rögtön Zsurzs Miklóst, bevitte a facseti járásbirósághoz. Ott Zsurzs beismerte a gyilkosságot, azt mondvá, hogy szerelemfáltésból verte agyon Popovicsot. A testvéréről nem tett említést. Zsurzs Jánost azonban este, amint véres és összetépett ingében a mezőről hazatért, Banyay csendőrhadnagy letartóztatta. A gyilkosok a facseti járásbiróság börtönében vannak.

Szabályszerű lökések.

— Egy sportsman a bíró előtt. —

Sport, de különösen pedig jogász-körökben igen élénken érdeklő históriával foglalkozott a napokban egyik szomszédos bíróság. A sportüzés egy különös neméről van szó, mely a honfoglalás óta virágzik ugyan e szabad hazában, de a sport iránt semmi érzékkel nem bíró törvényhozó ősapáink már eleve elhibázták a dolgot, amikor a sportüzés ezen legősibb nemének gyakorlása ellen holmi büntető §-okat találtak ki.

A nagy elvi kijelentés, melyet egy nemes sportsman tett, mi most a bíróság előtt lesz hivatalba a kérdést fölszínre vetni, hogy valahára a büntető törvénykönyv idevonatkozó §-ai módosíttassanak angol mintára. Vagyis, hogy a verekedés, mint speciális magyar ősi sport — nem képezhet büntetendő cselekményt.

Ennek a nagy jogi elvnek az előharcosa: a hírneves sportsman, aki a bíróság előtt mint vádlott szerepelt tegnapelőtt — kitűzte a lobogót, melyre föl vagyon írva, hogy a sport ezen előhaladott korában, a század végén nem tűrhető meg az athletikai érintkezés korlátozása, le kell rombolni a § falakat, melyek a szabad sport útját állják.

A szabad sport érdeke körülbelül ilyen forma új paragrafussal kívánja az eddigi büntető §-okat pótolni.

362. §. *A verekedés, mely bokszolásokban nyilvánul, mint nemesebb sportüzés nem képez büntetendő cselekményt.*

Minden élénkebb fantázia nélkül el lehet képzelni: micsoda lendületet adna egy ilyen § a különleges hazai sportnak. Például Szentesen, Zentán, Szabadkán stb. ahol a sportüzés ezen ősi nemének elsőrendű talaja van, óriási eredmények volnának várhatók. Választások, pörök, mindenféle jogügyi és személyi kérdések, hirlapi polémiai, egyéni nézetek és összekülömbözések bámulatossággal és sikerrel ejtelnének és olatnának meg.

A szegedi bicska-forgalom is csökkenne. Amennyiben a bicska, mint sport-eszköz, nem képez kivételt a büntető törvénykönyvben. Sziráky bátyánk rövidesen újabb mesterségre adhatná a fejét.

A szegedi rendőrség napja is fölvirulna. Rögtön fölláltaná a főkapitány újra a rendőrséget, hogy a sportsman fogdmegeit a botlás művészetében kiképeztesse. A rendes tanári állásra egy hírneves angol box mestert hívnának meg. Nem kell aztán se ló, se nádpálca a — népnek, hogy oszoljon: jól sikerült törvényes boxokkal példás rendet tudna biztosítani.

Minő vívmányok! Akkor jöjjenek ide a tápéi választók.

De hát mindez csak a jövő kérdése. Attól függ: minő hatása lesz a felszínre dobott nagyszerű eszmének, mely a szomszéd bíróság előtt tett nagyjelentőségű szaknyilatkozványban kifejezésre talált.

Ismervén azonban azt a maradi szellemet, mely mindenben, mindenütt nyilvánul, egyelőre sajna, csak mint atomkép lebeghet előttünk — a szabad sportüzés ezen ősi fajtájának törvényesítése.

Ezek után pedig a história számára re-

gisztráljuk az esetet, melylyel a kérdés felszínre került.

Az ismert nemes sportsman, akinek a sportok fellendülésében vezérszerepe van és kétségkívül sok érdeme — vádolva van, hogy megvert egy embertársát.

Az embertárs ott állt vele szemben a bíró előtt és siralmasan mozgatta a karjait:

— Most is alig bírom, úgy megfogdosott, — úgy ropogtak a csontjaim, mintha teli lettek volna dióval, 6 hétig nem használhattam magam semmire.

Ez volt a vád.

Bíró (vádlottnak): Mit szól ehhez?

Sportsman (egykedvűen): Tagadom, hogy az verés volt. Ezt verésnek nem lehet minősíteni.

Bíró: De hát a tanuk igazolják, hogy ön panaszost megverte.

Sportsmann: Tanuk semmit se igazolhatnak ebben a kérdésben, mert ők nem szakférfiak. Ebben csak sporthoz értők tanuskodhatnak, ezek nem értenek hozzá...

Bíró: Hogy történt hát?

Sportsmann (boxoló-állásba vágja magát): Mikor panaszos fölingerelt, szabályszerű lökéseket adtam neki, ez volt az egész.

A szóban forgó szabályszerű lökésekből nyomban be is mutatott egy-két mintát, olyan mesteri box mutatványban, mely az egész hallgató- és nézőközönséget ideges félelembé ejtette.

A bíróság azonban úgy találta, hogy a szabályszerű lökésekben megnyilvánult különös sport egyelőre még tilos dolog, minélfogva a sportsmann 150 frt pénzbüntetésre ítélte.

A sportsmann azonban föllebezett. Vajjon hogy fogja föl ezt a sport-ügyet a szegedi kir. tábla?

Ton—Csi.

Törvénykezés.

Plébános és a bábaasszony. Ismeretes ez az épületes csongrádi eset, mely az isten házában folyt le és ma végződött a plébános urra nem éppen kellemesen a legfelsőbb bíróságnál.

Az az eset ugyanis, amelyért Hegyi Antal csongrádi plébános ellen Magdics Gáspárné szülésznő vádat emelt a szegedi törvényszéknél. A plébánost a szülésznő könnyű testisértéssel vádolta. A templomban történt a bántalmazás, amiről annak idején részletes tudósítások voltak közlésére.

Az ügy a szegedi táblától a legfelsőbb ítélőszékhez került, mely — mint értesülünk — meghozta végérvényes ítéletét.

Hegyi Antal plébánost a Magdics Gáspárné bábaasszonyon elkövetett könnyű testisértésért és becsületsértésért a kuria 80 frt fő- és 50 frt mellékbüntetésre ítélte.

Magdicsnét azonban a vallás elleni vétség alól, amivel viszont vádolták, fölmentette.

Városi rablók. A nyáron esett meg Lázár Lógó Mihály gazdurammal Szegeden az, hogy Vásárhelyről jövet a Kossuth Lajos sugáruton fényes nappal kirabolták. Két jómádár a tettes, Laskatos Csete János és Breuer Sándor, az vásárhelyi, ez szeghalmi, az cigány ez zsidó. Kilopták a pénzt a vén ember zsebéből, az egyik barátságosan átkarolta a nyakát, míg a másik a mándliban kotorászott. Azzal aztán futásnak eredtek. Három fiatal lakatosinas, Horváth, Rácz és Viasics nagy bátorsággal futottak a rablók után s mikor azok futás közben késsel fenyegették őket, kövekkel feleltek. Fél rókust összeharagolták, míg a rablókát elfogta egy sarkos Veres Mátyás szegedi legény. Így aztán az öreg hozzá jutott a tárczájához, amelyet üldözés közben eldobott a cigány. Csak öt forint hiányzott belőle. A mai végtárgyaláson konokul taga-

dott mindent a két vádlott. A cigány azon kezdte, hogy ő csak találta a tárczát az utcán.

— Hát miért szaladt akkor?

— Csókolom kezsit, hogyné saladnák, ha kérgétnék.

Az előállított tanukat mind hazugnak mondták, ők az egyedüli igaz emberek. A Nagy Ferencz bíró elnöklése alatt összeült törvényszék nem hozhatott ítéletet. A két vádlott már többszörösen büntetve volt s a büntetési lajstrom nem volt egészen híven kiállítva a különböző hatóságok által. Ez, ha az eset mint lopás kerül elbírálás alá, súlyosító körülmény pedig s e miatt Apáthy alügyész indítványára a tárgyalást elhalasztva, az ügyet újból kiadták a vizsgáló bírónak. A két vádlott, tekintettel a közrendre, meglehetősen veszélyes működési körülményre, vizsgálati fogságban maradt.

Délvidéki bünkrónika.

(Saját tudósítónktól.)

Szerelmi bosszu.

Iván Juon szerelmes volt Balogh József karánsebesi lakos Ilka nevű leányába. A leányt régebbi idő óta nógatta a szerelemre, de annak sehogy sem kellett a leány. Juon megkereste szerelme lázában az apát is, hogy az beszélje rá a lányt, de az is csak azt felelte, hogy nem. Juonban fölédre a szerelem bosszúja s azt vágta Balogh szemébe: „No ha nem adod a lányodat, elégsz holnapra.“ S valóban Juon be is tartotta a szavát, mert Balognak az udvaron kazalba rakott szénáját s szalmáját fölgyújtotta. Mikor Juont elfogták s vallatták a gyújtogatásról, tagadott mindent. De a szomszéd Wach Juon látta, mikor fölgyújtotta a kazalokat s így tanu mellett beismerte tettét. A szerelmes Juont lecsukták.

Gyilkos.

Bánya-Csikleván rég táplált bosszu áldozata lett egy asszony. Balleán Györgye régebben szerelmi viszonyban élt Sperlin Száva nevű asszonnyal. De később, hogy miért, miért nem, szétvált a két szerelmes. Az ember később visszakiváncozott az asszonyhoz, de az semmit sem akart tudni róla többé. Balleánt ez nagyon elkeserítette s a szerelmi láng folyton emésztette belsejét. Ha Sperlin Száva asszonnyal találkozott, a szerelmi düh szállta meg s szenvedélye oly magas fokra hágott, hogy lelki erejének köszönhető, hogy az asszonynak nem csinált semmit. A múlt héten valami örökösödési ügyben elment Mintyán Juon nevű sógorához. Az ügy elintézése hangsúlyosabb szóvitát idézett elő, ami a kíváncsi szomszédokat a kapuhoz csalta hallgatózni. A szomszédban lakott Sperlin Száva is és ő is oda ment a többi közé. Balleánt sógora fölbosszantotta s még jobban ingerelte a hallgatózó tömeg az utcán. Dühösen kirohant az utcára s az előtte álló Sperlin Szávát bicskájával leszurta. Mikor az asszonyba dőtte kését, a következő szavakat dörögte: „Az egyszer megtaláltalak.“ Óriási népcsődetet idézett elő. Balleán aztán nyomtalanul eltűnt a faluból. A csendőrség, hogy kereste, sehol sem találta. Balleán előre tudta, hogy mi lesz a jutalma, önként jelentkezett az oraviczai fogházfelügyelőnél, ahol nyomban le is tartóztatták.

Színház.

A gárda itthon.

— Bevonulás. —

Thalia ő fensége külön vonaton ma délután berobogott a Szeged-Rókus állomásra. A fenség tagjai kíváncsian dugták ki a fejüket a kocsik ablakain s egy csomó világos női kalap, tarka nyakkendők, magas gallérok, simára borotvált s három napos szakálltalival kivert férfiarczok a fenségek szokásos ruganyos lépteivel „tekintettek“ ki az ablakon. Azután megkezdtek a kiszállást.

Tarka társaság lepte el hirtelen a peront, drámai anyák komolyan karoltak magukhoz néhány skatulyát, naivák, hősnők, primadonnák vizsgáló tekintetek alá fogattak.

Ifjúreg színházi habituék méltóságteljesen állottak az állomási épület előtt, mint a vén generális, ha elvonul előtte diszmetben a csapat. (A csapat különben csinos s az elébük rukkolt gárda ezideig még meg van elégedve. A többi a jövőtől függ s a jövő eredményei egyrészt a borbélyoktól függenek, akik a bajszokat sütik, másrészt pedig... különben ez a jövő dolga.)

Somogyi bevonult s a hazatérő thaliát nagy közönség fogadta az állomáson, a színházi bizottság nevében Kulinyi Zsigmond és Kovács János. A komoly fogadás mellett az ismerősöket ismerősök üdvözölték, nevetgélés, vidámság között, a bohém vér könnyedségével.

Adj isten, valahányan vagytok.

Vannak pedig „sokan.“ Annyira sokan, hogy kevés volt a bérkocsi odakint a beszállításra.

A színészek egy része lefoglalt minden kocsit. A roham oly ádáz volt, hogy azoknak a kocsiját is elvitték, akik elébük mentek.

A többi rész lóvasutra kapott föl s aki oda sem fért, gyalogolt befelé.

Az első nap mintha azt mutatná, hogy Somogyi színészei gyalog fognak járni Szegeden.

Ámbár lehet, hogy az egész bérkocsi hiány csak ügyes manőver a ravasz titkár részéről.

A direktor ez által akarja feltüntetni a társulat nagyságát.

— Ime, nincs Szegeden annyi kocsi, hogy elbírná vinni.

A bevonult társulat aztán fölcszlott a városban. Az első szerep a lakás keresés. Kötsönös Rókusék hol örvendezve, hol gyanusan fogadják a lakófogó czédulákra tekintető publikumot: a múlt év eredményeihez képest. Nagy léptekkel jártak föl-alá az utcákon s egy korában már tekintélyes hölgy amint pólyás babával elvonult a korzón, utána susogták:

— Ez az anyaszínésznő.

A társulat különben teljesen itt van már, Somogyi megkezdte a színházi szerelvények átvételét s ezzel a mai referáda be volna fejezve.

Még egyet.

... Odakint az állomáson, ahogy a különvonat szokásos elengéncziájával berobogott, egy veresképű s veresorru, némileg bajjóslatu arez hajlott elő a többi vállak közül. Kémkedve tekintett szét, amint a kocsik ajtajai megnyitak. A Mikádó-korcsmáros volt, ismert színészvendéglős. Ahogy kutató szemekkel végigmustrálta a gárdát, megkönnyebbülten sóhajtott föl:

— Gandalam, ezek fizetni fagnak... Hál'istennek, a verhenyeges kapasz nincs köztük. — ny.

A színház átadása. Ma érkezett Szegedre Somogyi Károly színigazgató a társulatával s a hatóság ma délután mindjárt megkezdte a színházi szerelvények átadását. A bizottság, Koczor alkapitány, Magyar városi gépészmérnök és Kovács tüzértőparancsnok délután kezdte az átadáshoz s ugyancsak ma délután tartották meg a világítási főpróbát is.

Irodalom.

Baross Gábor élete cím alatt megjelenő mű már teljesen elkészült s a napokban kerül nyomda alá. Baross kimerítő, 6 ivre terjedő életrajzán s arcképén kívül tartalmazni fogja a munkás miniszternek tanulmányutjából írott 14 és szüleihez a vaskapu utja előtt irt utolsó levelét. Egy példány ára megrendelve vagy előfizetve 1 frt. Megrendeléseket még október közepéig elfogad. Petrovics László tanár Kis-Szebenben (Sáros megye). Megjelenése után a műnek bolti ára magasabb lesz, mint az előfizetési összeg.

Legujabb.

Kossuth a pragmatika szankcióról.

Budapest, szept. 27. (A „Sz. N.” er. t.) Az Egyetértés közli Kossuth nyilatkozatait a pragmatika szankcióról. Kossuth ugyanis megkérde Thalytól, hogy ki a trónörökös Magyarországon, majd választ nem várva, elmondá, hogy Rudolf trónörökös halála idejében fölvetette a kérdést, hogy a trónöröklés Magyarországon hogy áll. Kossuth szólott a pragmatika szankció történetéről s fölveté a kérdést, hogy hol van az a pragmatika szankció. E kérdésben — ugymond — megkeresték Thallóczy Lajost is, aki kereste az okiratot, de nem találta. A pragmatika szankció — ugymond Kossuth — csak Hausgezetz, pedig Hausgezetzek által Magyarország koronájával dobálózni nem lehet. Látni kellene azt s önkö követelhetnék, hogy eredetijét tegyék le az ország levéltárába. Ez a legkevesebb, mit követelhetnek.

Kossuth és Sátoralja-ujhely.

Budapest, szept. 27. (A „Sz. N.” er. t.) Mint Sátoralja-ujhelyből távirják: Zemplén vármegye mai közgyűlésén, Me c z n e r Béla és V i c z m á n d y Ödön felszólalására, dacára a főispán ellenkezésének, óriási lelkesedéssel egyhangúlag elhatározta, hogy Kossuth Lajoshoz 90. születésnapja alkalmából üdvözlő táviratot küld és azt jegyzőkönyvileg megőrökíti.

Boulanger redivivus.

Budapest, szept. 27. (A „Sz. N.” er. t.) Párisból sürgönyzik: A boulangéristák elhatározták, hogy október 2-án küldöttséget bocsátanak Brüsszelbe, hogy koszorút tegyen Boulanger sírjára.

A szerb alkotmányosság.

Budapest, szept. 27. (A „Sz. N.” er. t.) Belgrádból sürgönyzik: A liberális választók tegnapi értekezletébe fagyveres emberek törttek be, szétzavarva a tanácskozókat. A vizsgálat kiderítette, hogy a rendzavarók városi zsardárok voltak főnökük vezérlete alatt. Több ember megsérült.

A bolgár fejedelem s a magyar kamarai küldöttek.

Budapest, szept. 27. (A „Sz. N.” er. t.) A kereskedelmi és iparkamarák küldöttsége rendkívül szíves fogadásban részesült a filippopoli kiállításon. Ráth Károly a küldöttek nevében üdvözlő sürgönyt intézett a fejedelemhez, amire Stavceev kabinetfőnök válaszolt, megköszönve a magyar küldöttek előzékenységét.

A bécsi rablógyilkosság tettese.

Budapest, szept. 27. (A „Sz. N.” er. t.) A pozsonyi rendőrség tegnap előállította Szemerédi Alajos fővárosi virsli árust, de ez a rendőrségnél borotvával elmetszette nyakát. Őt gyanúsítják a bécsi rablógyilkosság elkövetésével. Öcscse özvegyét, akivel közös háztartásban élt a német utca 28. szám alatt, ma a rendőrség letartóztatta. Mannheim zálogos Pozsonyba utazott a rablógyilkos holtestét agnoskálni. Szemerédi még tegnapelőtt a fővárosban volt, csak most szökött meg a rendőrség elől.

A ragadós tüdőlob.

Budapest, szept. 27. (A „Sz. N.” er. t.) A földmivelésügyi miniszter legközelebb törvényjavaslatot nyújt be a ragadós tüdőlob elleni rendszabályokról.

Ujabb takarékpénztári sikkasztás.

Budapest, szept. 27. (A „Sz. N.” er. t.) Püspökladányból sürgönyzik, hogy az itteni takarékpénztárnál nagy sikkasztásnak jöttek nyomára. A sikkasztást ifj. Magyarossy Lajos pénztárnok követte el, összejátszva Kaczér Árpád könyvelővel. Kaczér Árpád az éjjel megszökött. A vizsgálat kiderítette, hogy a lelketlen könyvvitel, hiányos ellenőrzés évtizedek óta folyik. Mindkét bűnös tisztviselőt fölfüggesztették, a kettő vagyona valószínűleg fedezi a hiányt.

A kolera.

Budapest, szept. 27. (A „Sz. N.” er. t.) Hamburgból sürgönyzik, hogy tegnap 70 betegedés és 33 haláleset volt a kolerában.

Budapest, szept. 27. (A „Sz. N.” er. t.) Bécsből sürgönyzik, hogy Galicziában sem ujabb kolerabetegedés, sem haláleset nem fordult elő.

Budapest, szept. 27. (A „Sz. N.” er. t.) A belügyminiszterium koleraveszélyre való tekintettel szabályozni akarja az élőnövény behozatalt.

Közgazdasági táviratok.

Budapesti gabonátözsde.

Budapest, szept. 27. (A „Sz. N.” er. t.) Buzát ma jól kínáltak, a vételkedv gyöngült és 27,000 métermázsa kelt el gyöngé árakon. — Rózs 5—10 krral csökkent.

A határidő-üzletben a déli tőzsde zárlatai a következők:

Buza 1892. szeptember—októberre 7.47 pénz, 7.48 áru; márcz.—ápr. 7.83 pénz, 7.84 áru; tengeri szept.—okt.-re 4.83 pénz, 4.85 áru; szept.—októberre —.— pénz, —.— áru; május—júniusra 5.16 pénz, 5.17 áru; zab őszre 5.43 pénz, 5.45 áru; tavaszra (1893.) 5.66 pénz, 5.68 áru; káposzta-repcze 1893. aug.—szeptemberre 11.25 pénz. —.— áru.

Budapest, szept. 27. (A „Sz. N.” er. t.) (Délután öt órákor záródnak.)
Buza őszre 7.45—7.47
Buza tav. 7.81—7.83
Uj tengeri szept.—okt. 5.15—5.17
Zab őszre 5.41—5.43
Zab tavaszra 5.63—5.65
Uj káp.-repcze 1893. aug.—szept. 12.1/8—12.25

Budapesti terménytözsdeiről.

Budapest, szept. 27. (A „Sz. N.” er. t.) Terményekben ma nagyon gyöngé volt a forgalom. Zsiráru lanyha. Elsőrendű városi disznózsír 52—52.50, 100 drbos boszniai szilva október—novemberre 11 frttal kelt. — Szesz: lanyha. Szesz nyers osztalékolt 15.—15.50 frton, élesztőszesz osztalékolt 19.—19.50 forinton, szesz finomított 52.—52.50 forinton 100 liter százalékonként.

A budapesti értéktözsdeiről.

Budapest, szept. 27. (A „Sz. N.” er. t.) A koleravész enyhüléséről érkező hírek kedvező hatást gyakoroltak az értéktözsdeire. A kontremin fedezeti vásárlásai következtében az árfolyamok javultak.

Utótözsde o. h. 313.40—313.50.
Magyar hitelszövetkezet 358.50—358.75.
Osztrák magyar államvasut 293.75—299.
40%-os m. aranyjárdék 112.52 1/2—112.55.

Budapesti sertésvásár.

Budapest, szept. 27. (A „Szeg. N.” er. t.) (A budapest—kőbányai sertéskereskedelmi csarnok jelentése.) Hizott sertésárak: I. Magyar elsőrendű: Öreg nehéz (páronkint 400 klgron felüli sulyban) —.— kr. 2. Öreg közép (pknt 300—400 klgr.) —.— krig. 3. Fiatal nehéz (pknt 320 klgron felüli sulyban. 45.—45.50 krig. Fiatal közép (páronkint 251—320 klgr. sulyban. 45.—46.— krig) Fiatal könnyű (páronkint 250 klgrig terjedő

sulyban) 46.—47.— krig. — II. Magyar szedett: Nehéz páronkint 280 klgron felüli sulyban) 42.—43. krig. Közép (páronkint 220—280 klgr. sulyban 43.50.—44.50 krig. Könnyű (pknt 220 krig terjedő sulyban) 45.—46.— kr. III. Romániai: Nehéz (páronkint 320 klgron felüli sulyban —.— kr. Közép (páronkint 250—320 klgron felüli sulyban) —.— kr. Könnyű (páronkint 250 klgrig terjedő sulyban) —.— kr. IV. Romániai eredeti (Stachl): Nehéz (pknt 240 klgron felüli sulyban) —.— kr. Könnyű (páronkint 240 krig terjedő sulyban) —.— kr. — V. Szerbiai: Nehéz (pknt 260 klgron felüli sulyban) 43.—45.— krig. Közép (páronkint 220—260 klgr. sulyban) 44.50—45 krig. Könnyű (pknt 220 klgrig terjedő sulyban, 45.—46.— krig. — Sertéslétszám. 1892. szept. 25-én volt készlet 135.953 drb, 1892. szept. hó 26-án fölhajtatott 1595 drb, 1892. szept. 26-án elszállított 3715 drb, 1892. szept. hó 27-én maradt készletben 133,833 drb. A hizott sertés üzletirányzata: Lanyha.

REGÉNYCSARNOK.

Az eltitkolt fiú.

145

— Angol regény. —

Fordította: Tömörkény.

Hugh komolyan felelt.

— Nem házasodom én meg soha. Csak egy nő van a világon s arról azt sem tudom, hogy él-e. S ha él, másnak a neje.

— De hát minek költ akkor olyan sok pénzt a házára?

— Valamit csak kell csinálnom a pénzemmel s az időmmel — szolt Hugh. — Gentleman kedvteléseim vannak s nem tudom, miért ne tarthatnék ilyen házat. Több akarok lenni, mint egyszerű paraszt s nemcsak a szántáson jár az eszem. Szeretek nagyon olvasni s ismeri akarom mindazt, amin a világ gondolkozik. A vagyonom megengedi, hogy tehessem.

— Igaza van, ha ezt teszi — szolt Mrs. Afton, aki észrevette, hogy a vendég sokkal gondosabban van öltözködve, mint máskor. — A Fauldok előkelő család voltak, a nemességhez tartoztak, mint az Aftonok, mielőtt — mielőtt —

Hangja elhalt s az öreg asszony a fejét elfordítva, kibámult az ablakon.

Fauld nem válaszolt.

Nem is volt ideje a válaszra.

Afton Alick fölündülve lépett a szobába.

— A faluban voltam, anyám — kiáltotta. — Mit gondolsz, mit láttam ott?

— Honnan tudjam én azt — felelt Mrs. Afton.

— Egy valóságos grófnőt!

— Grófnőt, Alick! Tévedsz fiam. Ki lehetne? Milyen volt? — Kérdezősködött asszonyi kíváncsisággal Mrs. Afton.

— Az arcát nem láttam, mert sűrűn le volt fátyolozva, de fiatal, szép s egy rendkívül elegáns szürke selyemruha van rajta. Egy vagyon maga ez a ruha, francia kalapja éppen olyan színű s a vállain egy igen drága szalagot visel. Csinos fiatal leány van vele a kocsiában. Micsoda lovak! Sohasem láttam még ilyen szépet!

— De hát kicsoda?

— Templecombe grófnő. Özvegy.

A koresmában mondták, ahol a kocsis beszélte, hogy a vidék szépségei miatt utaznak erre. Csak pár perczig maradtak, amíg a lovaknak vizet adtak — de nézd éppen ott jönnek, az országuton. Jöjjetek az ajtóhoz anyám, te is Hugh s nézzétek csak ezt a gyönyörű fogatot.

Mrs. Afton a botja után nyult s az ajtóhoz közeledett, hogy lássa elhaladni a grófnő kocsiját.

De legnagyobb csodálatukra lassabban kezdett jönni a kocsis, amint a ház felé közeledett s megállott a kis rácskapu előtt.

— Egek ura! Mit akarhat itt öméltsága! — Kiáltott föl izgatottan Mrs. Afton.

— Talán az ut felől kérdezősködnek — szolt Fauld Hugh.

— Igen, az lesz bizonyosan. De nézd csak, istenemre a méltóságos asszony ki lép a kocsiból, — kiáltott ismét az öreg asszony. Oh csak jönnének a faluból az emberek, hogy látnák ezt. Nini, ott megy az öreg Botthwell Peggy. Az a szószátyár egy óra alatt az egész falut telebeszéli, hogy itt kiszállt a kocsiból Templecombe grófné. Talán most már jobban tisztelik az Aftonokat.

A grófnő a kert utján a ház felé közeledett.

Mrs. Aftonnak, aki nagy előszeretettel viseltetett a szép ruhák iránt, föltűnt a fiatal grófnő elegáns öltözete.

Templecombe lady a fátyolt még mindig az arcán hagyva, belépett a szalonba. Mrs. Afton és Alick, majd elszédülve a nagy tisztességtől, mélyen hajoltak meg előtte.

Fauld Hugh tiszteletteljesen emelkedett föl, azután újra leült s komoly, kutató tekintettel vizsgálta a fiatal hölgyet.

A belépő a három egyénre nézett föl, váltva s Hugh Fauldon a szeme megpihent. Mrs. Afton így szólt:

— Talán szolgálhatunk valamivel méltóságodnak? Talán egy pohár tejet parancsol, vagy talán méltóságod —

Hirtelen gyors mozdulattal hátra vetette a fiatal özvegy a fátyolt, amely Natalie tiszta, szép arcát takarta.

— Natalie! — kiáltott nagyanyja s meghátrált előle.

— Natalie! — visszhangozta Alick. Hugh nem szólt. Arca kigyult s a szive hevesen dobogott.

Mrs. Afton szigorú hangon folytatta: — Nyomorult leány! Így térsz vissza ide? Lopott ranggal, lopott czimkékkel — — A fiatal grófnő hallgatást parancsoló kézmozdulattal szakította félbe.

— Várjon a szemrehányásokkal, mrs. Afton — szólt méltósággal. — Addig nem ismerem el nagyanyámnak, amíg igazságot nem szolgáltat elhunyt anyám emlékének,

akivel oly igazságtalanul bánt. Én az elhunyt Templecombe gróf özvegye vagyok, aki Kepes Elmer név alatt vett nőül engem. Már egy év óta ismer a világ, mint grófnőt — —

— Ne mondd tovább Natalie — szólt nagyanyja, akit a fényes kiállítású fogat, az egyenruhás szolgák meggyőztek arról, hogy unokája igazat beszél. Azonkívül megpillantotta az öreg Peggyt, aki a kertből kíváncsi pillantásokat vetett feléjük. Ne mondd tovább — tette hozzá büszkén. — Nem kétkezem a szavadban. Megbocsáthatsz a múltért, Natalie? Grófnő! ki gondolta volna ezt?

(Folyt. köv.)

Vizállás.

	— szept. 26.		— szept. 27.	
	Méter.	Méter.	Méter.	Méter.
	0 felett 0 alatt	0 felett 0 alatt	0 felett 0 alatt	0 felett 0 alatt
M.-Sziget . . .	0.28	—	0.26	—
Szatmár . . .	0.06	—	0.06	—
Tokaj . . .	—	0.87	—	0.98
Szolnok . . .	—	0.91	—	0.95
Szeged . . .	—	0.70	—	0.77
T.-Becse . . .	0.40	—	0.25	—
Csongrád . . .	—	1.30	—	1.34
Gyoma . . .	0.21	—	0.20	—
Námény . . .	—	1.27	—	1.17
Arad . . .	—	1.25	—	1.26

Felelős szerkesztő: KULINYI ZSIGMOND.

Kiadótulajdonos: BÁBA SÁNDOR.

Nyilttér.

Üresedésben levő biztosítási képviselők.

Egy régi, szolid, kölcsönös életbiztosító társulat fiókjainál Magyarországon több képviseleti állás betöltendő.

Keresztények a szakmából, kik Budapesten vagy más nagy városban Magyarhonban laknak magyar állampolgárok és övadékképesek, valamint a keresztény néppel kiterjedt személyes összeköttetésük van, szíveskedjenek ajánlataikat „Kölcsönös életbiztosítás“ jelige alatt e lap kiadóhivatalához küldeni.

710-3-1

Dr. REX I.

testgyógyászati, svédgymnastikai és massage gyógyintézete.

Tisza Lajos-körút 48. sz. I. emelet

A gyógykezelés tárgyai:

A gerincoszlop mellkas és végtagok elgörbülései: születi merevségek. Izmok és ízületek thematikus bántalmái: Általános gyengeség. Idült gyomor és bélhurut. Gyomortágulat habitualis obstipativ. A massagera alkalmas köresek.

A testgyógyászati és svédgymnastikai gyakorlatok f. hó 20-án kezdődnek meg.

17,885/1892. sz.

712

Hirdetmény.

Szeged szab. kir. város adóhivatala részéről ezennel közhírré tétetik, miszerint a f. 1892. évre az összes adónemek előírása befejeztetett.

Fölvihattak tehát az 1883. évi XLIV. t.-cz. 36. §-ának d) pontja értelmében az adózók, miszerint az adó- és hadmentességi díjkönyvecskéjeiket a városi adóhivatalnál kiegészítés végett haladéktalanul mutassák be. Szegeden, 1892. szeptember 28-án.

Dr. Fodor Károly,
adóügyi tanácsnok.

Fontos cigaretta-szivókra!

A cs. kir. technológiai iparmuzeum beható vegytani vizsgálat után a

LA COCARDE

név alatt forgalomba hozott

garantírozott valódi francia cigarettapapírra

oly jóváhagyást hozott, hogy a vizsgálatra beadott „LA COCARDE“ teljesen ment az egészségre ártalmas anyagoktól, hamutartalmára és súlyára nézve pedig

A LEGKITÜNBŐBB ÉS A LEGJOBB.

A cs. kir. technológiai iparmuzeum igazgatója:

Exner s. k.

A vizsgálatot teljesíté:

Dr. R. Godefroy s. k.

A vegytani ipar szakosztály előljárója

Dr. H. Ritter v. Perger s. k.

541-20-19

A jóváhagyás Dr. Eduárd Jugling cs. kir. jegyző által hitelesítettett, az aláírások valódisága elismertett a cs. kir. törvényszék elnöksége által Bécsben, valamint a császári ház és külügyek cs. kir. minisztériumának iroda-igazgatósága által.

Ezen papír, mely kiváló jó minősége folytán az 1887. évi Adelaidi jubileumi kiállítás alkalmával, valamint 1888-ban Sidneyben arany éremmel lett kitüntetve, kapható az ugyanebből készített cigaretta tokokkal együtt a főtűzsdében Szegeden, hid-utca, Milkó-palota.

Magyar-francia cognac-gyár.

Világos

és nem: „Világosi cognac-gyár.“

ezim alatt kérünk minden megrendelést 1882-ben alapított jőhírű cognac-gyárunk termelésére.

Saját jőhírünk megóvása érdekében felette szükségesnek tartjuk a t. cz. vevőközönségünket figyelmeztetni, hogy ne használja tovább tőlünk óhajtott megrendeléseinél az eddig röviden használt „világosi cognac-gyár“ czimzést, mivel ezen czim most egy napokban világosi cognacgyár név alatt alakult vállalat által, a mi rovásunkra ezélatosan és a külsőségeink utánzásával a közönség megtévesztésére felhasználatik.

Védjegyünk a világosi várromot ábrázolja.

A magyfrancia cognac-gyár igazgatósága.

Aradvidéki képviseletünk Schenk József urnál Arad, szegedi képviselet Kisági József urnál.

23,232/92. I. sz.

Magy. kir. államvasutak. Budapest-déli üzletvezetőség.

Pályázati hirdetmény.

A m. kir. államvasutak budapest-déli üzletvezetősége az 1893. évben esetleg további 2 éven át saját vonalai részére szükséges kőolaj, lepárolt ásvány kenő olaj, csepű, jutefonál, fagygyu, ásvány hengerkenő olaj, finomított ásvány kenő olaj, vulcan olaj, tisztogató ásvány olaj, rézgálic és tisztított kender szállítását biztosítani óhajtván, ez iránt nyilvános pályázatot hirdet.

Az ajánlatok legkésőbb folyó évi október hó 25-én déli 12 óráig benyújtandók, a bántpénz pedig folyó évi október hó 24-én déli 12 óráig beküldendő.

A pályázatra vonatkozó részletes feltételek s a szállítandó mennyiségek valamennyi üzletvezetőségnél megtekinthetők illetve megtekinthetők.

Ezen feltételek a budapest-déli üzletvezetőség (külső kerepesi-ut nyugdíj házcsoport 2. sz. ház) által díjtalanul kiszolgáltatnak esetleg kívánatra posta útján megküldetnek.

Az általános és különleges szállítási feltételek szintén megtekinthetők valamennyi üzletvezetőségnél, ezek azonban csak a megállapított árak lefizetése mellett szerzethetők meg a m. kir. államvasutak igazgatóságának nyomtatványtárától, (Budapest, Andrassy-ut 73/75. sz.)

Az általános feltételek ára 25 kr., a különleges feltételeké 15 kr.

Budapest, 1892. szeptember hó.

Budapest-déli üzletvezetőség.

(Utánnomat nem díjaztatik.)

Vasuti menetrend.

Temesvár—Báziási vonal:

a) Temesvár—Báziás.

		Sz. v.		
		I. II. III.	II. III.	I. II. III.
Temesvár-Józsefv.	ind.	5.10	12.00	8.10
Vojtek	ind.	6.10	12.55	9.00
Detta	"	6.31	1.16	9.18
Versecz	"	7.31	2.12	10.08
Fehértemplom	"	8.31	3.05	10.58
Báziás	érk.	8.31	3.25	11.18

b) Báziás—Temesvár.

		Sz. v.		
		I. II. III.	II. III.	I. II. III.
Báziás	ind.	4.16	11.45	4.50
Fehértemplom	"	4.38	12.08	5.14
Versecz	"	5.36	1.07	6.35
Detta	"	6.25	2.07	7.35
Vojtek	ind.	6.43	2.23	7.53
Temesvár-Józsefv.	"	9.50	4.00	9.50
Szeged	érk.	6.49	7.37	1.16

Mezőhegyes—Kétegyházi vonal:

a) Mezőhegyes—Kétegyháza.

		V. v.	
		I. II. III.	I. II. III.
Szeged	indulás	3.00	2.00
Mezőhegyes	érkezés	6.02	5.34
"	indulás	8.10	6.18
Kamarás-major	"	8.22	6.47
Nesze	"	8.30	6.57
Kovácsháza	"	8.49	7.15
Bánhegyes	"	9.10	7.38
Megyes-Bodzás	"	9.32	8.00
Bánkut	"	9.48	8.16
Kétegyháza	érkezés	10.07	8.35

b) Kétegyháza—Mezőhegyes.

		V. v.	
		I. II. III.	I. II. III.
Kétegyháza	indulás	4.30	3.00
Bánkut	"	4.48	3.21
Megyes-Bodzás	"	5.02	3.40
Bánhegyes	"	5.19	4.02
Kovácsháza	"	5.36	4.25
Nesze	"	5.52	4.39
Kamarás-major	"	6.02	4.48
Mezőhegyes	érkezés	6.15	5.00
"	indulás	7.58	6.00
Szeged	érkezés	10.30	9.20

Félegyháza—csongrádi vonal:

a) Félegyháza—Csongrád.

		V. v.	
		I. II. III.	I. II. III.
Szeged	ind.	9.57	3.05
Félegyháza	érk.	10.59	4.41
Félegyháza	ind.	12.35	5.20
Csongrád	érk.	1.38	6.20

b) Csongrád—Félegyháza.

		V. v.	
		I. II. III.	I. II. III.
Csongrád	ind.	9.15	3.00
Félegyháza	érk.	10.15	4.08
Félegyháza	ind.	4.57	5.02
Szeged	érk.	5.56	6.57

Magyar királyi államvasutak.

37,062/I. szám.

Budapest-dunabalti üzletvezetőség.

Pályázati hirdetmény.

A magy. kir. államvasutak budapest-dunabalti üzletvezetősége az alábbi táblázatban foglalt anyagokat a jövő 1893. évi január hó 1-től egy, esetleg — a kőolaj kivéve — három évre, vagyis 1895. év végéig biztosítani kívánja és ezen anyagok szállítása iránt ezennel nyilvános pályázatot hirdet.

Anyag lajstrom	osztály	tétel szám	Tárgy	Egység	Egy évi szükséglet	Jegyzet.	
							I. II. III.
IV.	4.		Csepü	q.	220	Két-két csomagban 1-1 kg. küldendő be minta gyanánt.	
"	8.		Fagygyu	q.	20		
"	23.		Jutefonol	q.	220		
"	38.		Kőolaj	q.	1200		
"	52.		Tisztító ásványolaj	q.	70		
"	57.		Hen-gerkenő olaj	q.	15		Két-két üvegben egy-egy kg. küldendő be minta gyanánt.
"	67.		Felpárolt ásványolaj	q.	700		
"	69.		Lepárolatlan vulkanolaj	q.	800		
"	71.		Lepárolt ásványolaj	q.	650		
XIII.	44.		Tisztított kender	q.	50		Két-két csomagban 1-1 kg. küldendő be minta gyanánt.
"	164.		Rézgálicz	q.	65		

A fentebbi táblázatban foglalt mennyiségek csak a megközelítő évi előirányzatot képezik, ennél fogva az üzletvezetőség fentartja magának azon jogot, hogy a kirótt mennyiségnél évenként egy negyeddél többet vagy kevesebbet is szállíttathasson.

A szállítások a 129,381/91. szám alatti általános és a fentebbi anyagokra vonatkozó különleges szállítási feltételek alapján eszközöndők.

Ezen feltételek a magy. kir. államvasutak igazgatósága anyag és leltár beszerzési szakosztályánál (Andrássy-ut 73. sz. II. em.) vagy pedig az üzletvezetőség általános osztályánál (anyag és leltár beszerzés Budapest, VI. Teréz-körút 62. sz. I. em. 9. ajtószám) a hivatalos órákban naponként megtekinthetők, vagy a megállapított ár előzetes lefizetése mellett a budapesti nyomtatványtárnál posta útján is megszerezhetők, megjegyezvén, hogy a különleges szállítási feltételekért 15 kr., az általános feltételekért pedig 25 kr. fizetendő.

Mindenkinek ajánlóról feltételeztetik, hogy az illető szállítási feltételeket ismeri és egész terjedelmükben elfogadja.

Az üzletvezetőség fentartja magának a jogot, hogy addig is, míg az ajánlatok fölött döntőleg határozza, egyes ajánlkozóknál az ajánlati árban megrendeléseket tehesen.

Az illető ajánlkozók ezen megrendeléseket teljesíteni kötelezetnek anélkül azonban, hogy ebből folyólag valamely anyag szállításának átengedését követelhetnék.

Mindenkinek ajánló tartozik az általános feltételek 3. §-a értelmében ajánlatával az e felett hozandó határozatig kötelezettségben maradni, olyképpen, hogy ajánlattevő — ha az ellenkezőt ajánlatában világosan ki nem köti — ajánlata fölötti határozathozatalig, azon ajánlattevő pedig, kinek ajánlata elfogadott, elfogadott ajánlata alapján a szerződés megkötéséig felelős marad.

Az ajánlatban minden kétséget kizáró módon megnevezendő azon gyár, vagy termelési hely, hol az ajánlott anyag készített, vagy termeltetni fog és fentartja magának az üzletvezetőség azt a jogot, hogy kiküldött közgei által arról bár mikor meggyőződést szerezhessen.

Mindazon czégek, melyek a m. kir. államvasutakkal szállítási viszonyban mindaddig nem állottak, tartoznak szállítási képességüket és megbízhatóságukat igazoló kereskedelmi kamarai bizonyítványt az ajánlathoz csatolni.

Minden ajánlott cikkre nézve világosan megemlítendő, hogy hazai vagy külföldi gyártmány avagy termelék-e, illetőleg valjon hazai vagy külföldi származásu nyers anyagból készült-e?

Az anyagok származását ajánlattevő azon hazai kereskedelmi és iparkamara által kiállítandó bizonyítvánnyal tartozik igazolni, melynek kerületében a termelési vagy gyártási hely fekszik.

Minden szállító köteles a munkaképtelenné vált, vagy elhalt és nyugdíjnyire nem jogosított m. k. állami vasuti alkalmazottak, illetőleg azok családtagjai segélyezésére létesített alaphoz a szállítása után érdembe hozandó összegek 10/00 (egy tized százalékával) hozzájárulni, mely járulék a számlák kifizetése alkalmával levonásba fog hozatni. Az 50 kros bélyeggel ellátott ajánlatok lepecsételve ezen külcimmal: „Ajánlat 37,062/92. számhoz 1892. évi október hó 25. napján déli 12 óráig a m. kir. államvasutak budapest-dunabalti üzletvezetőség I. általános osztályának vezetőjénél nyújtandók be vagy hozzá posta útján küldendőek be.

Bánatpéz gyanánt az ajánlott mennyiség értékének megfelelő 5% készpénzben, vagy állami letételekre alkalmas értékpapirokban 1892. október hó 24-én déli 12 óráig a budapest-dunabalti üzletvezetőség gyűjtőpénztáránál (VI. Teréz-körút 62. sz.) letendő.

Az értékpapírok a budapesti, illetőleg a bécsi tőzsdén legutóbb jegyzett, 14 napnál nem régebb utolsó árfolyam szerint, de sohasem névértéken felül számíttatnak.

Az ajánlatban a megtörtént letétel megemlítendő, de az arról nyert letéti elismervény azonban az ajánlathoz nem csatolandó.

Az ajánlati árak a táblázatban kitüntetett egységek szerint tisztán és olvashatóan számban és betűkben kiírva és esetleg vámmentve a magy. kir. államvasutak budapest-dunabalti üzletvezetőség vonalainak valamely, az ajánlatban határozottan megnevezendő állomására teendő, kikötöttik azonban, hogy az átvétel kizárólag a budapest-nyugoti szertárban történjék és az anyagok szállító által megrendelés alkalmával említett szertár címe alatt adassanak fel.

Ezen feltételektől eltérő ajánlatok, továbbá olyanok, melyek nem a kitűzött határidőben érkeznek, vagy táviratilag tételnek, ugyszintén oly ajánlatok, melyek lényeges részükben javításokat vagy vakarásokat mutatnak fel és melyekre nézve az előirt bánatpéz le nem tétel, figyelembe vételre egyáltalán nem számíthatnak.

Az üzletvezetőség fentartja magának a jogot, hogy az ajánlók közt tekintet nélkül az ár — szabadon választhasson, továbbá, hogy az azok által ajánlott mennyiségből tetszés szerinti rész mennyiség szállítását is átengedhesse oly formán, hogy azok ily részbeni szállítást is elfogadni kötelezetnek, ha csak ajánlatukban ennek ellenkezőjét ki nem kötötték és végre hogy a czél elérésére bármily más intézkedéseket is tehesen.

Budapest, 1892. szeptember hóban.

A m. kir. államvasutak
budapest-dunabalti üzletvezetősége.

(Utánnomat nem díjazatik.)